

Prilog (re)definisanju integralnog stručnog koncepta fizičke kulture

PROF. SNEŽANA PERIŠIĆ

POZIVNO PREDAVANJE, JANUARSKI DANI PROSVETNIH RADNIKA SR SRBIJE, BEOGRAD, 23-24/01/1989.

U Beogradu je 23. i 24. januara 1989. godine, u okviru **Januarskih dana prosvetnih radnika SR Srbije**, održan seminar za nastavnike fizičkog vaspitanja u osnovnim školama i centrima za srednje usmereno obrazovanje. Seminar su organizovali Republički zavod za unapređivanje vaspitanja i obrazovanja SR Srbije, Zavod za unapređivanje vaspitanja i obrazovanja Beograda i Katedra za teoriju i metodiku Fakulteta za fizičku kulturu u Beogradu. Seminar je bio posvećen pitanjima integralnog stručnog koncepta fizičke kulture, odnosno statusu, funkciji i međusobnim relacijama fizičkog vaspitanja, sporta i rekreacije u njemu.

Moglo bi se, najpre, postaviti pitanje o tome koji je povod, koji su razlozi da se **integralni stručni koncept** fizičke kulture istakne kao tema jednog seminaru nastavnika fizičkog vaspitanja.

Da bi se otkrio povod ovako projektovanom seminaru nije potreban veliki napor. Povod je naša stručna realnost kojoj, između ostalog (ili možda, pre svega), nedostaje ono što bismo (sa nešto hrabrosti da se to tako kaže među predstavnicima ove struke) nazvali **poimanje bića struke**, njene suštine. Ako se u našoj stručnoj svesti i može naići na nešto što se približava tome, onda je to ili parcijalno ili uzgredno. Dakle, ako se i bavimo (a to je, doista, retko) **konceptom**, retko je sistematski fundiran, a još ređe je **integralno** izveden.

1. STRUKOVNI OSNOVI TEME

U prvom sloju odgovora na postavljeno pitanje su strukovni ili stručno-staleški razlozi.

Naime, treba reći da **Januarski dani** i nisu samo standardni stručni seminar. Po značaju, po svom značenju **Januarski dani** nadilaze, nadržavaju uobičajene standarde stručnih seminara.

U tom sastavu nastavnici fizičkog vaspitanja sredine o kojoj je reč okupljaju se samo jedanput godišnje. Ta činjenica, dakako, ovom seminaru ne umanjuje mogućnost da se, i u ovoj prilici, steknu neka nova užestručna znanja i uvidi u nova iskustva struke. Međutim, u tome se razlozi organizacije **Januarskih dana** nikako ne iscrpljuju - stručno-staleški motivi ovih skupova su, takođe, veoma evidentni.

Mada, naravno, ne sasvim nezavisno od toga šta će se reći, odnosno šta će se čuti za ovih nekoliko sati seminara, ta januarska dolaženja i okupljanja u Beogradu, za vreme zimskog raspusta, to stručno ne raspuštanje, već naprotiv obnovljeno druženje, uza-

jamno poveravanje, radovanje ili jadovanje pripadnika ove strukovne grupacije u funkciji je (i to vrlo izdašno) realizacije cilja i zadataka fizičkog vaspitanja.

Nije beznačajno i to što je ovaj seminar i prilika da se razmene neke opšte kolegijalne misli, strepnje ili neposredno iskušane teškoće. Sazna se tom prilikom i za nečiji uspeh, profitira se nečijim ohrabrenjem. Začne se tada, besumnje, neko novo nadanje ili bar ojača kakvo staro uverenje.

Nešto dublji sloj u odgovoru o pitanju aktuelnosti ove teme seminaru sadrži razloge stručno-idejnog karaktera. Radi se, naime, o potrebi da se - i ovim seminarom, odnosno učešćem u njemu - da izraz vlastitog osećanja pripadništva određenim opštim stručnim idejama, opredeljenjima i idealima.

Jer, kao i u svakom društvenom, posebno u svakom pedagoškom radu, tako su i u fizičkom vaspitanju određene vizije i ideali „hleb i so“ stručnog rada. To je inherentno toj vrsti ljudske delatnosti, bez obzira na određene konkretne društvene, ekonomske ili statusne teškoće u koje pojedinac ili cela grupacija mogu zapasti. Naprosto, bez neke vrste ideala nijedan pedagoški posao ne može se obavljati.

Imajući to u vidu, plasiranje užestručnih informacija, te takozvane „inovacije u nastavi“ ne bi smele da budu ceo program ovih i ovakvih seminara. Do njih, do tih inovacija, se može doći i preko stručnih časopisa i ostalih publikacija, pojedinim tehničkim aspektima nastavnog rada, na primer, numeričkim podacima istraživanja fizičkih sposobnosti učenika ili izveštajima o stavovima učenika prema određenim vrstama fizičkih vežbanja, itd. - bolje pristaje stranica knjige ili časopisa, nego govornica stručne tribine.

Oslobodeni, tako, dnevno-praktičnih stručnih potreba, **Januarski dani** počinju da nude svoj prostor misaonoj, idejnoj i etičkoj sublimaciji ove socijalne grupacije, njenoj programskoj integralizaciji u jednom dubljem smislu i na fonu pogleda u perspektivu struke.

Uz prethodno naznačene stručno-idejne razloge i motive teme republičkih seminara treba dodati još jednu napomenu.

Naime, kao što se zna, ovo su „Januarski dani prosvetnih radnika“. Seminari organizovani u njihovom okviru imaju i svoju prosvetiteljsku konotaciju, pa, šta više - koliko god je to-moguće učiniti - treba ih, u izvesnom smislu, smatrati i (pr)osvetiteljskim.